

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی: بهره‌وری پایین در تولید و عرضه، ناپایداری در اقتصاد و تولید و وابستگی و تاثیرپذیری زیاد از آب سه چالش جدی بخش کشاورزی

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی با تاکید بر اینکه کمبود سرمایه، نقص تاریخی بخش کشاورزی کشور است،

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی با تاکید بر اینکه کمبود سرمایه، نقص تاریخی بخش کشاورزی کشور است، ادامه داد: بهره‌وری پایین در تولید و عرضه محصولات کشاورزی، ناپایداری کشاورزی در اقتصاد و تولید و وابستگی و تاثیرپذیری زیاد از آب سه چالش جدی بخش کشاورزی کشور هستند.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی اصفهان، «عباس کشاورز» در جلسه کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی اصفهان با بیان اینکه امکان آزمون و خطا در شرایط کنونی در حوزه کشاورزی وجود ندارد، اظهار کرد: باید برای حل تمام مسایل بحث و گفت‌وگو شود و به وحدت نظر رسید.

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی افزود: در دنیا یک میلیارد و 360 میلیون هکتار زمین کشاورزی وجود دارد که آب معادل مساحت کمتر از 300 میلیون هکتار نیاز است، اما در ایران این میزان از نظر مساحت 50-50 است؛ به این معنی که نیمی از مساحت زمین‌های کشاورزی، آب نیاز است. هم‌چنین در دنیا بیش از 60 درصد زمین‌های کشاورزی نیازمند آب هستند، اما در ایران این میزان بیش از 90 درصد است.

کشاورزی در دنیا تجاری نشده است

کشاورزی، به اهمیت امنیت غذایی در کشورهای دنیا اشاره و خاطرنشان کرد: موضوع امنیت غذایی برای تمام کشورها بدون استثنا موضوع بسیار مهمی است و دولت‌ها برای این موضوع هزینه می‌کنند. به همین دلیل کشاورزی در دنیا تجاری نشده و تنها کمتر از هشت درصد تولیدات کشاورزی دنیا در بخش تجارت قرار دارد.

وی اضافه کرد: در سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی وجود منابع مالی، نیروی کار کارآمد و ماهر و تکنولوژی از اهمیت خاصی برخوردار است. در دنیا وجود منابع مالی منبع توسعه سرمایه‌ای محسوب نمی‌شود، بلکه اگر نیروی کار انسانی و تکنولوژی وجود داشته باشد، منابع مالی به دنبال آن به وجود خواهد آمد.

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: در هیچ‌کجای دنیا رفتاری را که در کشور ما برای تامین سرمایه در بخش کشاورزی انجام می‌شود، وجود ندارد و تسهیلات بانکی با سود بالا به کشاورزان داده نمی‌شود. در ایران دسترسی به سرمایه مشکل است و با نرخ‌های بخش کشاورزی خوانش ندارد.

کشاورزی، به تغییرات خودکفایی انرژی طی سال‌های 68 تا 93 اشاره کرد و گفت: طبق آمار موثق در این سال‌ها، در برنامه سوم توسعه بهترین عملکرد وجود داشته و در برنامه پنجم و سال 1391، بدترین عملکرد مشاهده می‌شود. بر اساس این آمار هیچ‌زمانی بیش از 90 درصد خودکفایی در انرژی در کشور وجود نداشته است، در حالی که در دولت‌های پیشین درصد خودکفایی انرژی را 90 تا 95 درصد اعلام می‌کردند.

روغن نباتی، چهار میلیارد دلار ارز از کشور خارج می‌کند

وی با بیان اینکه ایران در بازار روغن جزو کشورهای واردکننده است، اظهار کرد: حجم دلاری که به واسطه واردات روغن نباتی از کشور خارج شده است در سال‌های اخیر به چهار میلیارد دلار در سال رسیده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: تراز تجاری منفی محصولات کشاورزی از سال‌های 79 تا 94 بررسی شده و طبق آمار، این میزان از منفی دو هزار میلیون دلار در سال 79 به منفی چهار میلیون دلار در سال 94 رسیده است و در سال‌های 91 و 92 این میزان در کمترین حد خود و حدود منفی 9 میلیون دلار بود.

کشاورزی، با بیان اینکه در 90.2 درصد خاک‌های استان اصفهان درصد کربن آلی کمتر از یک درصد وجود دارد، گفت: در استان‌های دیگر کشور (به غیر از استان‌های شمالی و شمال غرب کشور) نیز وضعیت به همین نحو و بسیار نگران و هشداردهنده است و باید پیرامون آن فعالیت‌هایی انجام شود.

وضعیت برداشت آب زیرزمینی فاجعه است

وی به بحران آب در کشور اشاره و خاطرنشان کرد: بر طبق شاخص برداشت کمیسیون توسعه پایدار ملل متحد کمتر از 10 درصد برداشت از آب‌های تجدیدپذیر در حد مطلوب ارزیابی می‌شود و برداشت‌های 10-20 درصد، 20-40 درصد، 40-60 درصد و بیش از 60 درصد به ترتیب در حد بحران کم، بحران متوسط، بحران بالا و فاجعه هستند. در ایران 74 درصد برداشت از آب‌های تجدیدپذیر انجام می‌شود که این رقم در حد فاجعه است.

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی ادامه داد: بحران آب در کشور در بُعد منطقه‌ای بسیار حادث‌تر از سطح ملی است، به طوری که در برخی مناطق و استان‌ها بحران آب بسیار نگران‌کننده گزارش می‌شود.

کشاورز با بیان اینکه 55 درصد منابع آبی مطمئن کشور را آب‌های زیرزمینی تشکیل می‌دهند، گفت: بیش از

ظرفیت طبیعی به منابع آبی دست اندازی شده است و بیشتر اتفاقات آبی کشور ناشی از این دست اندازی ها است.

آب های زیرزمینی، منابع لایزال نیستند

کشاورز تصریح کرد: اگر آب سطحی وجود نداشته باشد، کشاورزان با این موضوع کنار می آیند، اما برخی گمان می کنند که آب های زیرزمینی یک منبع لایزال به حساب می آیند و به همین دلیل برداشت های بی رویه از آن می شود.

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی افزود: بر طبق آماری که در خصوص میزان حجم مخزن آبخوان زیرزمینی از سال 43 تا 93 وجود دارد، سال به سال میزان حجم آب های زیرزمینی کاهش یافته به طوری که در مجموع در حال حاضر 114 هزار مترمکعب بیش از ظرفیت تجدیدپذیر ذخایر میلیون ها ساله این سرزمین برداشت شده است.

وی وضعیت حفر چاه را از نظر اقتصادی بررسی کرد و گفت: در سال 1351، به طور متوسط با حفر هر چاه حدود 194 مترمکعب آب حاصل می شود، اما این رقم در سال 1394 به حدود 61 مترمکعب آب به ازای حفر هر چاه رسیده است.

کشاورز تصریح کرد: در تمام دنیا، 70 درصد آب ها در بخش کشاورزی مصرف می شود و این میزان در طی سال های متمادی رو به تزاید بوده است و این ذات کشاورزی محسوب می شود و محدود به کشور ما نیست.

صادرات آب یا تبخیر آب؟

معاون وزیر جهاد کشاورزی به صادرات آب مجازی اشاره کرد و ادامه داد: در خصوص آب مجازی و صادرات آن انتقادهایی وجود داشت که پاسخ هایی در این باره داده شد. طبق محاسبات در مجموع در دو سال اخیر، حدود 360 میلیون مترمکعب آب در هر سال با صادرات هندوانه از کشور خارج شده است. این درحالی است که به عنوان نمونه حدود یک تا 1.2 میلیارد مترمکعب از آب پشت سد کرخه در سال تبخیر می شود.

وی با بیان اینکه در صادرات محصولات کشاورزی، آب خیلی هم تلف نمی شود، افزود: در مجموع در دو سال گذشته به طور میانگین در هر سال پنج میلیارد مترمکعب آب با صادرات محصولات کشاورزی از کشور خارج شده است و این میزان صادرات، آبی معادل چهار میلیارد مترمکعب، ارز وارد کشور می کند.

کشاورز اضافه کرد: آب یک مساله فرابخشی است و دولت به تنهایی نمی تواند کاری در این رابطه انجام دهد. یک مدیر آب باید برای حل مشکل آب مباحث اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و حتی سیاسی را مدنظر قرار دهد.

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی، بهره وری محصولات کشاورزی را خط قرمز مساله مدیریت منابع آبی دانست و گفت: کلید بقای ما در سرزمین مدیریت منابع آبی مبتنی بر بهره وری است.

حل بحران آب کشور با مدیریت تقاضا

کشاورز تصریح کرد: ریزگردهایی که از طرف اهواز حرکت می کنند و مناطق غربی کشور را تحت الشعاع خود قرار می دهند، ناشی از غفلت ما، نادانی دولت وقت عراق و زیاده خواهی ترکیه در بستن سرشاخه های دجله و فرات است. برای حل این مشکل اتاق بازرگانی ایران ورود پیدا کرده است.

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی راه چاره در حل بحران آبی کشور را مدیریت تقاضا دانست و اظهار کرد: توسعه دیگری در بخش کشاورزی کشور وجود نخواهد داشت و در برنامه ششم توسعه و همچنین در برنامه های وزارت جهاد کشاورزی بر آن تاکید شده است.

وی ادامه داد: بخشی از آب با ضایعات در بخش هایی مانند رستوران ها، مراسم ها، خانوار و بخش کشاورزی تلف می شود. باید نهضتی در مواجهه با این موضوع به راه بیفتد تا از این میزان تلفات کم شود.

«حمیدرضا قلمکاری» رییس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی اصفهان در این جلسه گفت: کمیسیون تلاش می کند بر اساس چالش های پیش روی بخش کشاورزی برنامه استراتژیک تدوین شده را راهبری کند تا از منابع موجود این بخش بیشترین بهره برده شود.